

Sygn. akt

III AUa 207/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Alicja Podczaska
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż (spr.) SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **28 maja 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) **Szpitala (...)** w K. z udziałem zainteresowanych: **Z. G. i (...)** A. N. w S.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji (...)Szpital (...)**w K.**

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **19 grudnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 775/12**

I. u c h y l a zaskarżony wyrok jak i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. z dnia 14 marca 2012r.

i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu,

II. z a s ą d z a od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. na rzecz (...)Szpitala (...)

w K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...) ZUS Oddział w J. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3, art. 4 pkt. 2a, art. 8 ust 2a, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1, 1a , 2 oraz 3, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585) oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. nr 164 , poz. 1027) stwierdził, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne za rok 2007 oraz za dwa miesiące 2008 r., tj. luty i marzec dla Z. G. podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...)Szpitala (...)w K., stanowią kwoty wskazane w decyzji .

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że Z. G. w okresie objętym decyzją był zatrudniony na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Szpitala (...)w K. i z tego tytułu został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto na podstawie umów zlecenia zawartych z (...) A. N. w S. świadczył pracę na rzecz własnego pracodawcy tj. (...) Szpitala (...)w K.. Jak ustalił organ rentowy od przychodów osiągniętych z tytułu wykonywania tych umów, w okresach podanych w decyzji, Szpital (...) w K. nie deklarował składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, deklarował jedynie składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od przychodów osiągniętych przez zainteresowanego z tytułu stosunku pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji(...) Szpital (...)w K. wniósł o jej zmianę i stwierdzenie, że nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe dla Z. G. z tytułu umowy cywilnoprawnej zawartej z (...) A. N. w S., a przychodu z tej umowy nie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w Szpitalu (...) w K.. Ponadto wniósł o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Odwołujący się wskazał, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie powinien w przedmiotowej sprawie stosować wykładni art. 8 ust 2 a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zawartej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r. sygn. akt II UPZ 6/09, bowiem została ona dokonana w innym stanie faktycznym. Odwołujący się zarzucił , że zgodnie z umowami jakie zawarł (...) Szpital (...)z (...) A. N. w S., do obowiązków tych podmiotów jako przyjmujących zamówienie należy zgłoszenie swojej działalności do ZUS celem rozliczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Zdaniem Szpitala przerzucił on obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne na swoich podwykonawców.

ZUS Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt IV U 775/12 Sąd Okręgowy w Krośnie oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że (...)Szpital (...)w K. zawierał umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia medyczne i pielęgniarские z (...) A. N. w S.. Zgodnie z warunkami tych umów miejscem udzielenia świadczeń były poszczególne oddziały Szpitala w K., przy wykorzystaniu sprzętu i całej infrastruktury szpitala. Dla realizacji umowy szpital zobowiązał się zabezpieczyć obsługę pielęgniarскую, administracyjną i gospodarczą.

Z. G. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) Szpitalu (...)w K. i z tego tytułu został zgłoszony do ubezpieczenia społecznego i ubezpieczenia zdrowotnego. Równocześnie zawarł umowy zlecenia, których przedmiotem było świadczenie pracy na rzecz Szpitala (...) w K.. Na podstawie ustaleń pokontrolnych ZUS uznał, że(...) Szpital(...)w K. winien uwzględnić do podstawy wymiaru składek przychód otrzymany przez Z. G. z tytułu wykonywania umów zlecenia na rzecz szpitala.

W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżona decyzja odpowiada prawu. Płatnikiem składek dla zainteresowanego pozostającego w stosunku pracy z (...)Szpitalem (...) i jednocześnie wykonującego na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z (...) A. N. w S. jest Szpital (...) w K.. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia

społeczne zainteresowanego, stanowi łączny przychód uzyskany z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy i umów zlecenia. Sąd I instancji przywołał pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 września 2009 r. sygn. akt II UPZ 6/09, że to pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło, zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe. Dalej Sąd Okręgowy wskazał na konstrukcję szeroko rozumianego pojęcia pracownika, wynikającą z art. 8 ust 2a ustawy systemowej, a także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest – zdaniem Sądu Okręgowego – łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy.

W apelacji od powyższego wyroku płatnik składek zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie:

- art. 4 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez przyjęcie, iż płatnikiem składek w stosunku do osób świadczących pracę na rzecz swojego pracodawcy w ramach zawartych umów cywilnoprawnych z innym niż pracodawca podmiotem jest tenże pracodawca;

- art. 8 ust 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez przyjęcie, że pracodawca jest płatnikiem składek dla osób świadczących na jego rzecz pracę

w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z innym podmiotem. Ponadto apelujący zarzucił również błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na błędnym uznaniu, że umowa cywilnoprawna łącząca (...)Szpital (...)w K. i podmiot trzeci jest umową cywilnoprawną, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

(...)Szpital (...)w K. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że (...)Szpital (...) nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe dla zainteresowanego z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z (...) A. N. w S., a przychodu z w/w umów cywilnoprawnych nie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w (...)Szpitalu(...) w K., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

W obszernym uzasadnieniu apelacji wskazano w szczególności, że zgodnie z umowami jakie zawarł (...)Szpital (...) w K. z podmiotami trzecimi, do obowiązków tych podmiotów należało zgłoszenie swojej działalności do ZUS celem rozliczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto w ocenie apelującego Sąd I instancji nie powinien w niniejszej sprawie stosować wykładni art. 8 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zawartej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r. sygn. akt II UZP 6/09, ponieważ dotyczy innego stanu faktycznego.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył co następuje :

Przedmiotem sporu w sprawie była wysokość podstawy wymiaru składek ustalona przez ZUS Oddział w J. decyzją z dnia (...) wydaną dla płatnika składek (...) Szpitala (...) w K.. Decyzja ta stwierdza wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalno – rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za miesiące wskazane w decyzji dla Z. G. podlegającego w/w ubezpieczeniom jako pracownik u tegoż płatnika składek .

Odwołujący się (...) Szpital (...) w K. twierdził, że nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia: emerytalno – rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne dla Z. G. z tytułu umowy cywilnoprawnej zawartej przez niego z (...) A. N. w S., bowiem zgodnie z umową o udzielenie zamówienia na świadczenie zdrowotne, jaką zawarł z tymi podmiotami przerzucił obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na swoich podwykonawców.

Przy bezspornym stanie faktycznym sprawy z którego wynika, że zainteresowany w ramach zawartych umów zlecenia, świadczył usługi medyczne na rzecz (...) Szpitala (...) w K. z którym wiązał go stosunek pracy, ZUS O/ w J. wydał sporną decyzję wskazując w jej uzasadnieniu, że zgodnie z art. 8 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika w rozumieniu tej ustawy rozumie się również osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy .

Wychodząc z tej ustawowej definicji pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych, organ rentowy w zaskarżonej decyzji ustalił podwyższoną o przychód uzyskany z umów zlecenia podstawę wymiaru składek u płatnika, którym jest Szpital – jako pracodawcy, na rzecz którego w istocie zainteresowany świadczył dodatkową pracę na podstawie umów zlecenia zawartych z osobą trzecią.

Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok potwierdził legalność powołanej wyżej decyzji ZUS .

Sąd Apelacyjny, rozpoznając apelację (...)Szpitala (...)w K. od wyroku Sądu I instancji stwierdził, że przedmiotową decyzję ZUS należy uznać za przedwczesną. Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust 2a ustawy systemowej za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalno – rentowym, chorobowym i wypadkowym tak jak pracownika na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust 1 ustawy systemowej .W związku z tym osoba ta podlega obowiązkowi zgłoszenia z tego tytułu do wymienionych ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten obciąża płatnika składek zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy systemowej (por. wyrok SN z 22.02.2010r. I UK 259/09 publ. Lex nr 588727). Skoro zatem płatnik składek nie dopełnił tego obowiązku, to organ rentowy w trybie art. 83 § 1 pkt. 1 ustawy systemowej w pierwszej kolejności powinien wydać decyzję o objęciu zainteresowanego obowiązkiem ubezpieczenia społecznego u tego płatnika składek, tak jak pracownika z tytułu umowy zlecenia zawartej przez niego z osobą trzecią, a świadczonej w istocie na rzecz swojego pracodawcy.

Powyzsza decyzja, o podleganiu ubezpieczeniom określi jego tytuł oraz płatnika składek, a ewentualny spór w postępowaniu odwoławczym rozstrzygnie zasadność zgłaszanych przez (...)Szpital (...)w K. zarzutów dotyczących:

- przerzucenia obowiązku opłacania składek na podwykonawców,
- rodzaju umów łączących Szpital z (...) A. N. w S. i ewentualnego wpływu tych umów na obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń pracowników Szpitala zatrudnionych przy jej wykonywaniu.

Dopiero dysponując powyższą decyzją ustalającą podleganie ubezpieczeniom społecznym, organ rentowy w przypadku braku zgłoszenia przez płatnika składek deklaracji korygujących podstawę wymiaru składek, może wydać decyzję określającą wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne u płatnika składek z uwzględnieniem przychodu z tytułu umowy zlecenia w podstawie wymiaru składek z tytułu umowy o pracę.

Kolejność wydania w/w decyzji uzasadniona jest również przedmiotem postępowania odwoławczego wyznaczonego przez treść tych decyzji, jak również wagą procesową postępowania odwoławczego w sprawie o objęciu obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (od wyroku Sądu II instancji przysługuje skarga kasacyjna).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zgodnie z treścią art. 477^{14a} kpc orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku. Orzeczenie o kosztach znajduje podstawę w art. 98 kpc.

(...)

- (...):

1) (...)

2) (...)